

MONITORING ŠKŮDCŮ POLNÍ ZELENINY - 19. TÝDEN (10.5.2021)

Kamil Holý

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

Zprávy jsou zveřejňovány v Zelinářském zpravodaji, na Rostlinolékařském portálu a umístěny na webových stránkách VÚRV: www.vurv.cz - záložka [Poradenství](#).

Výskyt škůdců

Většina škůdců nadále hluboko pod prahem škodlivosti. Na nezakryté porosty brukvovité zeleniny začínají naletovat dřepčící, při vyšším výskytu již mohou škodit. Mladé rostliny mohou poškodit drátovci, lokálně škodí i osenice.

V letošním roce, s odlišným počasím v různých částech ČR, jsou velké rozdíly mezi regiony jak v sumě efektivních teplot určujících délku vývoje škůdců (a tím i jejich datum líhnutí), tak v počtu dní vhodných pro migraci do porostů. Věnujte proto zvýšenou pozornost monitoringu, ať vás škůdci ani choroby nepřekvapí.

Brukvovitá zelenina - začíná migrace dřepčíků do porostů, při vyšším výskytu mohou poškodit listy mladých rostlin. Další škůdci zatím nezjištěni.

Ostatní zelenina - na cibuli jsou první nymfy třásněnek. Lokálně škodí i housenky osenic, které kuli chladnému jaru ještě nepřešly do stadia kukly. Pro mladé rostliny jsou rizikové drátovci.

Do brukví začínají naletovat dřepčící, jejich přítomnost prozradí i vykousané dírky v listech

Dřepčici - *Phyllotreta* spp.

- začíná nálet dospělců na nezakryté výsadby, při vyšším výskytu již mohou lokálně škodit.

Monitoring - dospělci jsou většinou na vrchní straně listů, ve kterých jsou vykoušané dírky.

Ochrana - vyšší škodlivost je za sucha, kdy poškozené listy rychleji usychají. U mladých rostlin se ošetření provádí při výskytu více než 1 dospělce na rostlinu, u rostlin s více listy určuje ochranu rozsah poškození listové plochy.

Prevenčí je obsev mladých porostů hořčicí, kterou dřepčici upřednostňují před tuhými listy většiny druhů brukvovitých zelenin.

Drátovci

- jsou plně aktivní, škody na mladých rostlinách lze očekávat především v následujících cca 6 týdnech.

Monitoring - před výsadbou se počet drátovců zjišťuje půdními výkopky nebo pomocí návnad.

Příznaky napadení - rostliny vadnou nebo odumírají, v okolí kořenů jsou nažloutlé larvy s 3 páry hrudních končetin. Podobné příznaky způsobují i larvy květilék nebo housenky osenic.

Ochrana - je nutné provádět v celém osevním postupu, ne pouze u konkrétní plodiny. Na pozemky s vysokým výskytem drátovců nedávat citlivé plodiny v jarním období (pěstovat až v dalším turnusu od června, kdy jsou drátovci méně aktivní).

U plodin, kde je to možné, použít moření sadby nebo osiva, do některých plodin je povolen granulovaný tefluthrin.

Housenky můr

- housenky jsou stále aktivní, kuklení je z důvodu chladného jara posunuto.

Monitoring - rostliny jsou okousané nebo překousané - prohrabat vrchní vrstvu půdy v okolí poškozených rostlin a hledat ukryté housenky (jsou světloplaché).

Ochrana - provádí se navečer nebo v noci, kdy jsou housenky aktivní.

Třásněnky na cibuli

- líhnou se první nymfy, početnost dospělců zůstává stejná, při vyšších počtech mohou poškodit listy.

Monitoring - dospělci i nymfy jsou ukryté mezi nahlučenými listy cibule nebo volně na listech. Žlutooranžové nymfy, které jsou zatím velmi malé a bez lupy se mohou snadno přehlédnout.

Ochrana - má smysl pouze na ozimé cibuli s vysokým počtem dospělců a nymf, kteří způsobují viditelné poškození listů.

Užitečné organismy

Dospělci užitečných organismů se objevují na okolní vegetaci (aleje, břehy potoků, okraje lesů, louky), do porostů zelenin začnou migrovat až s příchodem škůdců (potrava). Atraktivní jsou především mšice, třásněnek na cibuli si většina druhů nevšímá. Na polích se zatím vyskytují nespecializovaní predátoři (střevlíci, drabčící, pavouci).

Na cibuli jsou vyhlíhlé první nymfy třásněnek, které mohou být na první pohled zaměněny se zrnky písku

Pod lupou jsou již viditelné obrysy těla a dopředu směřující tykadla

Dospělci muchnic signalizují příchod jara, mohou se vyskytovat masově, ale na listech neškodí

Většina porostů zůstává zdravá, bez škůdců